

Kúria végzése

Az ügy száma: Bpkf.I.449/2024/3.
A határozat szintje: másodfok
A tanács tagjai: Dr. Gimesi Ágnes, a tanács elnöke
Dr. Schmidt Péter, előadó bíró
Dr. Domonyai Alexa, bíró

Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2024. május 21.
Az ügy tárgya: emberölés büntette (letartóztatás fenntartása)
Terhelt(ek): terhelt1 és társa (terhelt2 II. rendű vádlott)
Elsőfok: Szegedi Ítéltábla, Bel.III.71/2024/5., tanácsülés, 2024. február 26.

Fellebbezés előterjesztője: II. rendű vádlott

Rendelkező rész

A Kúria az emberölés büntette miatt terhelt1 és társa ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Szegedi Ítéltábla Bel.71/2024/5. számú – terhelt2 II. rendű vádlott letartóztatását továbbra is fenntartó – végzése ellen a II. rendű vádlott által bejelentett fellebbezés elbírálását mellőzi és a vádlott letartóztatása indokoltságának felülvizsgálata iránti eljárást megszünteti.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

[1] **I.** A Szegedi Ítéltábla 2024. február 26. napján megtartott tanácsülésen meghozott Bel.III.71/2024/5. számú végzésével a 2020. december 11. napjától előzetes fogvatartásban lévő terhelt2 II. rendű vádlott letartóztatását továbbra is fenntartotta, a büntetőeljárásról szóló 2017. évi C. törvény (a továbbiakban: Be.) 291. § (1) bekezdés b) pontja szerinti eljárásban.

[2] **II.** Az ítéltábla határozata ellen a II. rendű vádlott kézbesítési íven jelentett be fellebbezést, amelyet nem indokolt.

[3] A Legfőbb Ügyészség BF.1187/2023/5. számú átiratában indítványozta, hogy a Kúria az ítéltábla végzése elleni fellebbezés elbírálását mellőzze, mert időközben az ügyben első fokon eljáró Szolnoki Törvényszék 2024. március 12. napján ügydöntő határozatot hozott, amely II. rendű vádlott vonatkozásában nem emelkedett jogerőre. A törvényszék a II. rendű vádlott letartóztatását a 2024. március 12. napján meghozott 8.B.612/2022/89/2. számú végzésében a másodfokú eljárás befejezéséig, de legfeljebb a nem jogerős ítélettel kiszabott szabadságvesztés tartamáig fenntartotta. A Legfőbb Ügyészség álláspontja szerint az időszakosan kötelező felülbírálat során a korábbi letartóztatást továbbra is fenntartó

rendelkezést sérelmező fellebbezés elbírálása okafogyottá vált, mert a II. rendű vádlott már az elsőfokú – nem jogerős – ügydöntő határozat meghozatala után fenntartott letartóztatását tölti. Ebből következően a korábbi letartóztatást továbbra is fenntartó rendelkezést sérelmező fellebbezés érdemi elbírálására nincs lehetőség.

[4] **III. A Legfőbb Ügyészség indítványa alapos.**

[5] A Kúria megállapította, hogy az alapügyben eljáró Szolnoki Törvényszék a 2024. március 12. napján megtartott tárgyaláson kihirdetett 8.B.612/2022/89. számú ítéletében a 2020. december 10. napjától őrizetben, 2020. december 12. napjától letartóztatásban lévő terhelt2 II. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett emberölés büntetésében [1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) és d) pont]. Ezért őt 15 év fegyház fokozatú szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Az elsőfokú bíróság ítélete a II. rendű vádlott tekintetében nem emelkedett jogerőre, mivel kihirdetését követően a II. rendű vádlott felmentésért és enyhítésért, védője pedig felmentésért jelentett be fellebbezést. Az elsőfokú bíróság ezt követően a tárgyaláson meghozott 8.B.612/2022/89-II. számú végzésével terhelt2 II. rendű vádlott letartóztatását a másodfokú eljárás befejezéséig, de legfeljebb a nem jogerős ítélettel kiszabott szabadságvesztés tartamáig fenntartotta. A végzés ellen kihirdetését követően a II. rendű vádlott és védője szabadlábra helyezés érdekében nyújtott be fellebbezést, annak elbírálása a Szegedi Ítéltáblán Bpkf.201/2024. ügyszám alatt folyamatban van.

[6] A Be. 290. § (1) bekezdése értelmében a vádemelés után az elsőfokú bíróság által elrendelt vagy fenntartott távoltartás, illetve bűnügyi felügyelet az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatának kihirdetéséig tart. Az idézett törvényhely (2) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság által az ügydöntő határozat kihirdetése után elrendelt vagy fenntartott, valamint a másodfokú bíróság által elrendelt távoltartás, illetve bűnügyi felügyelet a másodfokú eljárás befejezéséig tart. A Be. 297. § (4) bekezdése szerint ezt a szabályt kell alkalmazni a letartóztatás esetén is.

[7] A letartóztatás indokoltságának időszakos, hivatalbóli felülvizsgálata [Be. 291. § (1) bekezdés] garanciális szabály, melynek alapja a Be. 2. § (2) bekezdésében és a 3. § (5) bekezdésében megfogalmazott alapvető rendelkezés, miszerint a büntetőeljárásban biztosítani kell mindenki számára a szabadsághoz való jogot, továbbá a terheltnek joga van ahhoz, hogy szabadlábon védekezzen. Az elsőfokú bíróság az ügydöntő határozat kihirdetése után a Be. 552. § (1) bekezdése értelmében hivatalból köteles a letartóztatásról dönteni. A vádemelést követően az elsőfokú bíróság által elrendelt, illetve fenntartott letartóztatás a Be. 297. § (4) bekezdésére figyelemmel a Be. 289. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatának kihirdetéséig tart, az elsőfokú bíróság letartóztatásról történő döntési kötelezettsége jogszabályi rendelkezésre vezethető vissza és így nem azonos a letartóztatás indokoltságának felülvizsgálatával {BH 2018.327. [19], [21] bekezdés}.

[8] Erre figyelemmel a Be. 291. § (1) bekezdésében meghatározott felülvizsgálat okafogyottá válik, ha az ügyben az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatot hozott. Az ügydöntő határozat meghozatalával a vádemelést követően elrendelt vagy fenntartott távoltartás, bűnügyi felügyelet, illetve a törvény erre utaló szabálya miatt a letartóztatás is megszűnik, ezért annak tárgyában – amennyiben az elsőfokú bíróság ügydöntő határozata nem emelkedik jogerőre – új határozatban kell dönteni. Ebben az esetben a letartóztatás (bűnügyi felügyelet) alapja már az elsőfokú bíróságnak a Be. 552. § (1) bekezdése alapján meghozott határozata, melynek indokoltságát és törvényességét a továbbiakban a végzés elleni fellebbezés folytán eljáró, illetve a másodfokon eljáró bíróság vizsgálhatja, ideértve az időszakos felülvizsgálat kötelezettségét is [Be. 291. § (2) bekezdés]

[9] A letartóztatás nem jogerős ügydöntő határozat utáni fenntartásával új eljárásjogi helyzet jön létre, ezt támasztja alá az is, hogy a Be. 298. § (1) bekezdése szerinti időkorlát

megszűnik a (2) bekezdés b) pontja alapján az ügydöntő határozat kihirdetése után fenntartott letartóztatás esetén, és az is, hogy a törvény ebben az esetben önállóan meghatározza a másodfokú bíróság időszakos felülvizsgálati kötelezettségét is [Be. 291. § (2) bekezdés].

[10] A Be. 291. § (1) szerinti felülvizsgálat a vádemelés után elrendelt vagy fenntartott kényszerintézkedés indokoltságának vizsgálata, annak további fenntartása értelemszerűen csak az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatának kihirdetéséig tart [Be. 290. § (1) bekezdés], emiatt a fenntartásról rendelkező végzés elleni fellebbezés elbírálása nem tartalmazhat rendelkezést ezen túlnyúló időszakra. Ha a fellebbezést elbíráló bíróság – jelen esetben a Kúria – az ügydöntő határozat kihirdetése utáni időszakra is megállapítást tenne, elvonná a Be. 552. § (1) bekezdése alapján hozott végzés elleni fellebbezés elbírálására jogosult bíróság felülbírálati hatáskörét. Ugyanis a nem ügydöntő végzés elleni fellebbezés elbírálása során a Kúria döntési jogköre teljes: nem csupán vizsgálhatja a fellebbezéssel támadott döntés törvényességét, de arról rendelkezni jogosult és köteles. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy olyan kérdésben is dönthet, amiben a büntetőeljárás törvény már más bíróságnak biztosít felülbírálati jogosultságot.

[11] Az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatának kihirdetése a Be. 291. § (1) szerinti időszakos felülvizsgálati kötelezettséget megszünteti, így annak a tárgyában indult – akár elsőfokon, akár a fellebbezés folytán másodfokon folyamatban lévő – eljárást, a felülvizsgálat mellőzésével, meg kell szüntetni.

[12] Mindezek irányadóak az elsőfokú bíróság nem jogerős ügydöntő határozatát követően fenntartott valamennyi személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedés vonatkozásában [Be. 552. § (1) bekezdés, 291. § (2) bekezdés, 297. § (4) bekezdés].

[13] Jelen ügyben a terhelt ennek megfelelően az elsőfokú bíróság 8.B.612/2022/89-II. számú végzésével fenntartott letartóztatás hatálya alatt áll, amely indokoltságát az e határozat ellen bejelentett fellebbezés alapján másodfokon eljáró Szegedi Ítéltábla vizsgálhatja. A letartóztatás indokoltságának időszakos felülvizsgálatára pedig a Be. 297. § (4) bekezdésére figyelemmel a Be. 291. § (2) és (3) bekezdése irányadó.

[14] IV. Mindezekre figyelemmel a Kúria a Be. 614. § (3) bekezdés b) pontja és (4) bekezdése alapján tanácsulésen eljárva, a Szegedi Ítéltábla Bel.III.71/2024/5. számú végzése ellen a II. rendű vádlott által bejelentett fellebbezés elbírálását mellőzte, a vádlott letartóztatása indokoltságának felülvizsgálata iránti eljárást megszüntette.

[15] A Kúria végzése ellen a Be. 6. § (4) bekezdése alapján fellebbezésnek nincs helye.

Budapest, 2024. május 21.

Dr. Gimesi Ágnes s.k. a tanács elnöke, Dr. Schmidt Péter s.k. előadó bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró